

Yüksek Öğretimde Resim Eğitimi Fırsatı ve Buca Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü*

A. Mümtaz Sağlam¹

İzmir'de plastik sanatlar ortamı, 1950'li yıllara kadar Halkevleri bünyesinde gelişimini sürdürür. 1950'lerden sonra Türkiye'nin sosyal ve siyasal düzenini yeniden organize eden değişimler paralelinde artık merkezden yönlendirilen sanat projelerinin yerini, eğitim kurumlarıyla bağlantılı bireysel çıkışlar, çağdaş sanatı bilen ve uygulayan çabalar alır. Özellikle Bauhaus örneğinden hareketle, yeni sanat kavrayışlarına yönelik eğitim talebini karşılayan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü gibi; sanat-modernizm ilişkileri bağlamında yapılan kurumlar hizmete açılır.

İzmir'de buna benzer bir ihtiyacı karşılama adına gündeme gelen Buca Eğitim Enstitüsü, 30 Kasım 1959 tarihinde kurulur. Karşıyaka Lisesi Müdürü Reşat Postacıoğlu; kurucu müdür olarak atandığı bu eğitim ortamının gelişmesinde büyük çaba harcamıştır. Ortaöğretim kurumlarında görev yapacak değişik branşlardaki öğretmenlerin yetiştirilmesi amacıyla hizmet veren bu okulda, Ankara'da başarılı bir model olarak yaşanan Gazi Eğitim Enstitüsü örnek alınmıştır. 1980 yılında İzmir Yüksek Öğretmen Okulu adını alan ve dört yıllık eğitim sistemine geçen kurum, 1982 yılında yeni kurulan Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesine dahil edilerek Buca Eğitim Fakültesi adıyla hizmetine devam etmektedir.

Resim 1: Şeref Bigalı ([http://www.turkishpaintings.com/index.php?p=37&l=1&modPainters_ artistDetailID=574](http://www.turkishpaintings.com/index.php?p=37&l=1&modPainters_artistDetailID=574))

* İzmirli Ressamlar Ansiklopedisi, İzmir Büyükşehir Belediyesi Kent Kitaplığı Dizisi 13, İzmir, 2001, s. 24,25

¹ Profesör, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, mumtazsaglam@gmail.com

Enstitü bünyesinde, kurucu kadroda yer alan ressam Şeref Bigalı'nın da çalışmaları sonucu ancak 1963 yılında Resim-İş Bölümü hizmete açılabilir. Geniş çalışma mekânlarıyla, donanımlı resim ve baskı resim atölyeleriyle çok sayıda öğrenciye eğitim fırsatı veren Resim-İş Bölümü, kısa sürede İzmir'in vazgeçilmez kurumlarından biri olur. Başlangıç döneminde Şeref Bigalı (1978'de emekli olmuştur) ve Cavit Atmaca (1981'de emekli olmuştur) gibi değerli sanatçı/öğretmenlerin yönlendirdiği bölüm, 1980'li yıllarda yeni isimlerle kadrosunu yenileyerek sanat ortamındaki etkisini sürdürmüştür.

Ancak Ankara'da gerçekleşen "Gazili Ressamlar" olgusunun bir benzeri, değişen toplumsal/siyasal koşullar ve eğitim kalitesiyle ilgili sorunlar nedeniyle İzmir'de bir türlü yaşanmamıştır. Her

şeye karşın 1980'li yıllarda Bilal Erdoğan, Fevzi Saydam, Kadir Ata, Cuma Ocaklı, Atilla Atar, Umur Türker ve Fahri Sümer gibi etkili ressam/ eğitimcilerin büyük katkılarıyla bir değişim ruhu yakalanmış, sürekli sanat üretiminde bulunan çok sayıda genç sanatçının yetişmesine olanak sağlanmıştır. 1990'lı yıllarda ise atölye derslerinde yapılan yeni düzenlemeler sonucu, öğrencilerin eğitimci nosyonlarının gelişimi, öncelikli hedef haline getirilmiştir. Kurumun amaçlarına uygun düşse de, sanatçı kimliğinin gelişimini geciktiren bu sistem değişikliği, yeni çözümlerin başlangıcı gibi görünmektedir. Ayrıca Resim-İş (Eğitimi) Bölümü'nün sanatsal anlamda kendini yenileme ve vizyon belirlemede ya da kadrosunu gençleştirme gibi hususlarda belirli sorunlarla yüz yüze geldiği de ayrı bir gerçektir.

Resim 2: Cavit Atmaca (<http://artshopgaleri.com/portfolio/hayvanlar-karnavali-cavit-atmaca/>)